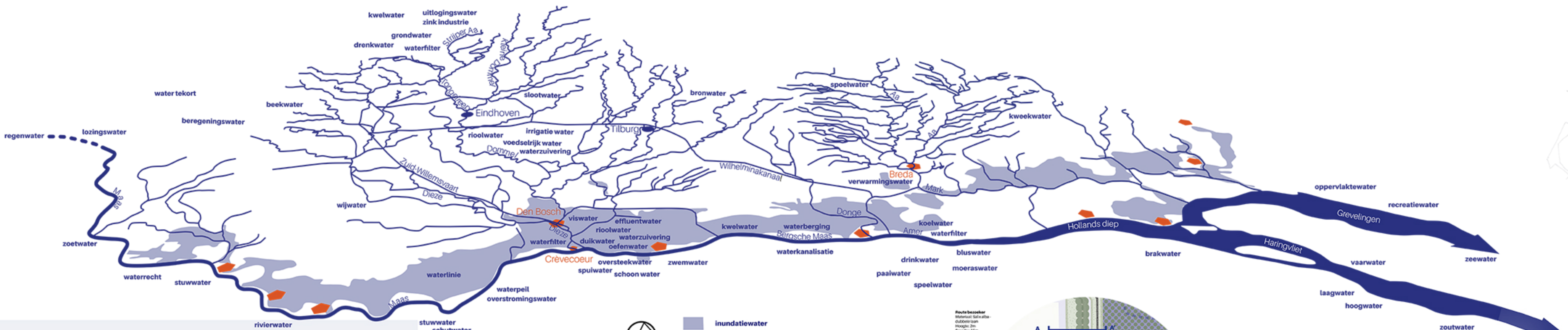

operatie diezedelta strijdplan voor het zuiveren van de maas

Spraakwater
Water is de essentie van Nederland; het verbindt ons en is een bron van samenwerking en van strijd. Deze strijd speelt niet alleen tussen mensen en water, maar ook tussen verschillende soorten water die om ruimte vechten. Het watervraagstuk lijkt op een Toren van Babel, gebouwd zonder gemeenschappelijke taal. Spraakwater streeft naar een open gesprek over waterbeheer, om de diversiteit van water te waarderen en te benutten. Spraakwater zet de Zuidwaterlinie in om de wateruitdagingen aan te gaan. Het initiatief bevordert gesprekken over water gerelateerde risico's en verdedigingsstrategieën, waarbij de inbreng en inzet van alle watergebruikers en producenten essentieel is. Samen werken we aan zuiver water. Deelname aan Spraakwater draagt bij aan een veerkrachtige, duurzame toekomst met water als kernpunt.

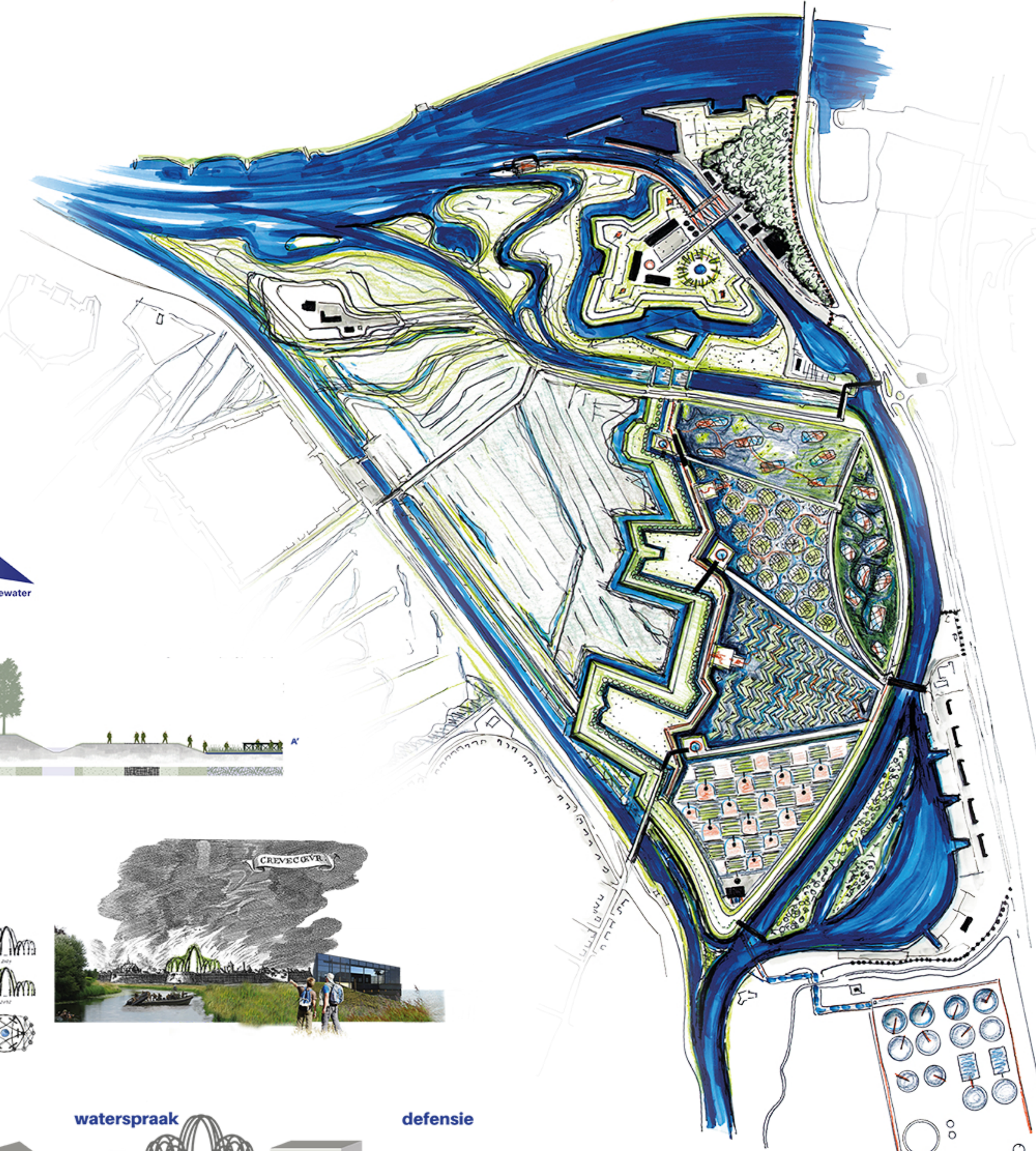
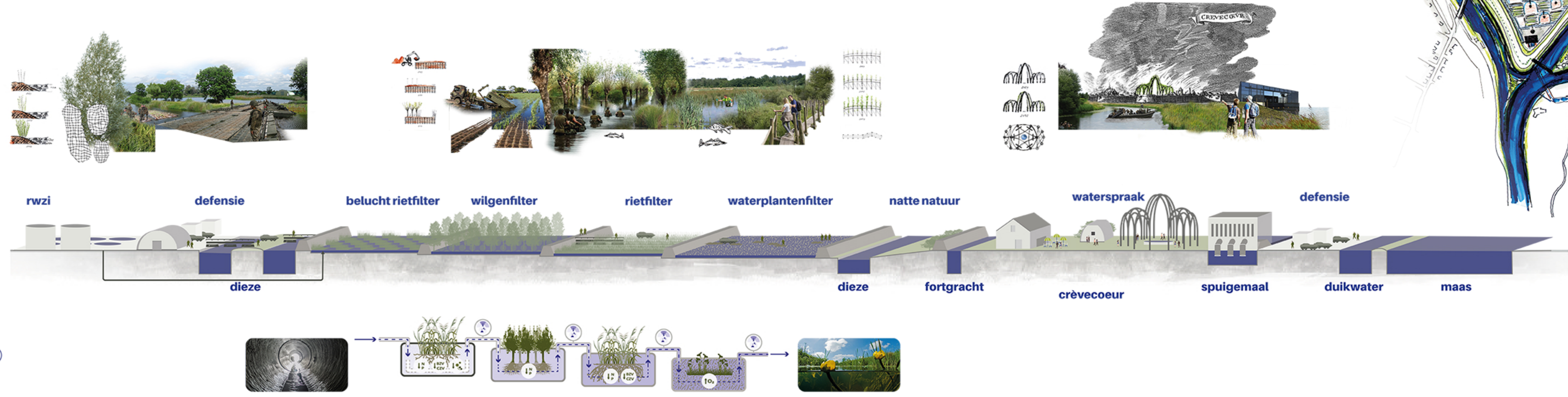
Spraakwater in de Henriëttewaard
De Henriëttewaard staat aan de vooravond van een belangrijke transformatie, klaar om de hedendaagse en toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden. In dit gebied vindt de dialoog plaats tussen twee sleutelspelers: Defensie en de waterzuiveringssector. Beide partijen delen een essentieel doel: het waarborgen van veiligheid. Dit omvat niet alleen de bescherming tegen militaire dreigingen, maar ook het garanderen van de kwaliteit van ons water - een fundamentele pijler voor de leefbaarheid en de toegang tot schoon drinkwater, nu en voor toekomstige generaties. Deze ontwikkelingen vinden plaats tegen de historische rijke achtergrond van Linie 1629 en Fort Crèvecoeur, waarmee de Henriëttewaard een brug slaat tussen verleden, heden en toekomst.

Linie 2029
Met een moderne interpretatie van de historische lijnlijn in de Henriëttewaard creëren we een nieuwe lijn voor het zuiveren van water. Linie 2029. Met innovatieve waterzuiveringstechnieken die gebruikmaken van de oude inundatievelden, zal de waterkwaliteit van het Diezewater aanzienlijk verbeteren. Tegelijkertijd vormt het natte zuiveringslandschap weerstandlijn voor oefeningen van Defensie. De hernieuwde lijn en de zuiveringscompartmenten zijn geschikt om militairen te trainen in de omgang met verschillende condities in het landschap. Defensie doet letterlijk een stap naar buiten en gebruikt het gebied als etalage voor haar activiteiten.

Fort Crèvecoeur speelt een sleutelrol als een levendige ontmoetingsplaats. Daarbij blijven historische elementen behouden, maar is ook ruimte voor nieuwe, moderne interpretaties. Herbesteding van het fort en de lijn vormen een prachtig voorbeeld van hoe erfgoed ingezet kan worden om eigentijdse vraagstukken op te lossen.

opbouw lijn

uitrusting

kleidijk

Te gebruiken voor het laten herzien van de hoornwerken en als barrière tussen de filters. De dijk is opgebouwd uit wielen van wielen en draagt grond met klei. Vervolgens beplant met riet knoelwigen aan de kant van de Maas om het profiel te boudrukken en met riet ter hoogte van de toegangsweg voor militairen.

waterplantenfilter

Betreedbaar met kleine militaire voertuigen bij hoge waterstand en te voet bij lage waterstand. Beplant met diverse waterplanten. Vissersboven van wielen zijn goedkoop verkrijgbaar met klei en begruimd met riet (diverse soorten). Hierdoor bieden deze gelegenheid voor bakv oefeningen.

rietfilter

Betreedbaar met ambfische ruivoertuigen (veraf kleidijk hoornwerken) en beplant met riet. De maaspaden zijn bruikbaar voor oefeningen met de ruivoertuigen van wielen. Buiten de oefeningen zouden de paden opengeleid worden voor wandelaars of voor het oogsten van riet.

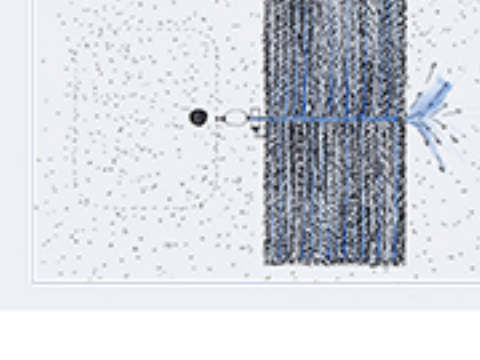
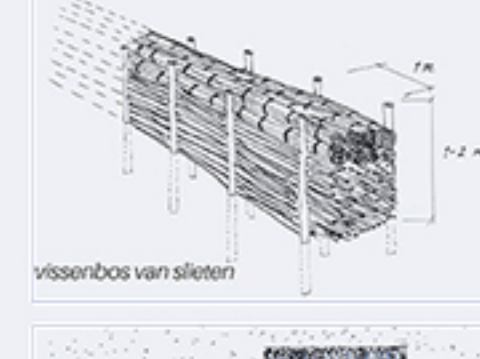
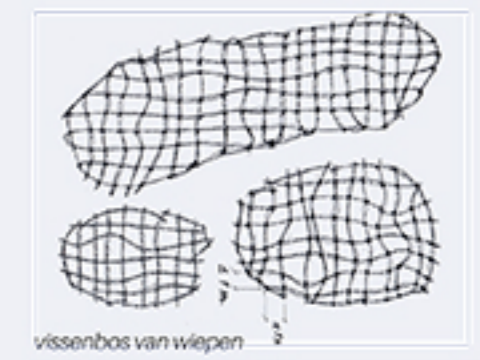
wilgenfilter

Betreedbaar door militairen voor het oefenen van het te voet zwemmend doorwaden van moeilijk begaanbaar gebied. Beplant met knoelwigen in een driehoekverband 3 op 3 m. De vissersboven zijn aangepast in een zig-zag structuur en zorgen voor weerstand voor het water en voor een extra mogelijkhedengraad voor het doorwaden van het gebied. Sloten kunnen worden geopend en worden gebruikt voor het onderhoud van de vissersboven.

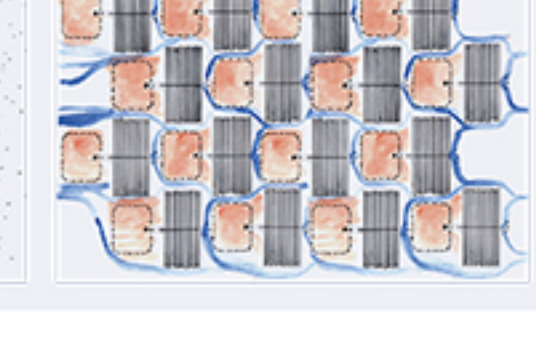
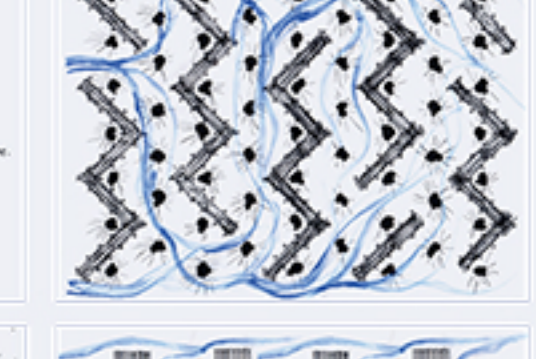
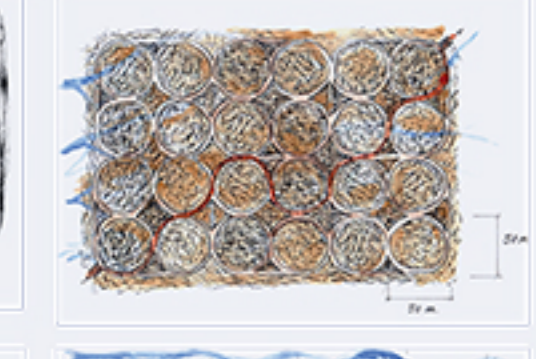
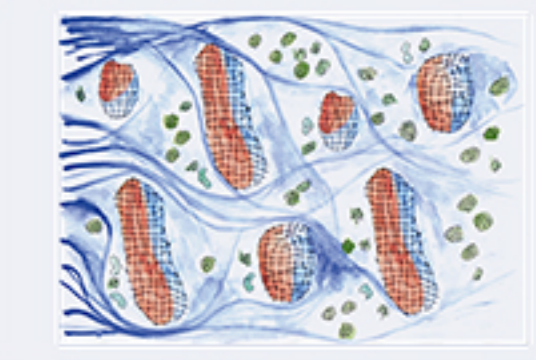
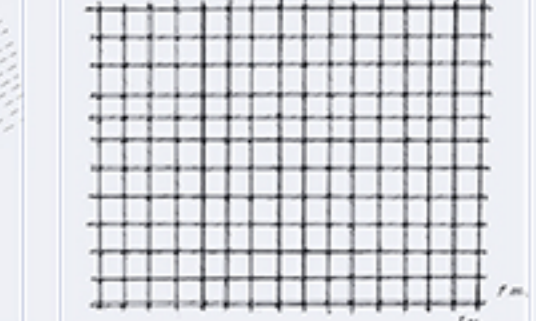
belucht rietfilter

Niet betreedbaar door militairen en bezoekers vanwege de kwetsbare techniek. Vanuit ondergrondse waterreservoirs wordt water opgepompt en over bekken met rietvelden heen gespreid. Het water dat stroomt in het veld door een tweede vloeiend grond met loszode. Van daaruit stroomt het via het inspectiepunt in de hoornwerken naar het volgende filter.

object

bovenaanzicht

tijdlijn lijn 2029

fase 1 feestelijk 2029

Gebaseerd op de historische lijnen verrijst een nieuwe lijn die de uitdagingen van 2029 reflecteert: filtering van water door natuurlijke en gebiedsdegen materialen. Op Crèvecoeur verrijst de Waterspraak: de plek om gezamenlijk het gesprek over water in de Henriëttewaard aan te gaan. Daarbij zien we ook nadrukkelijk het water als eigen rechtspersoon met een eigen belang van zuiver water. De lijn ontstaat, net als in 1629, in korte tijd in een samenwerking van Defensie en de bevolking van Den Bosch en krijgt vervolgens tijd om letterlijk te groeien. Het markeert de start van een nieuw hoofdstuk voor het gebied.

fase 2 stip op de horizon

Het landschap van de Henriëttewaard verandert in een filterlandschap met vier compartimenten. Het doel is dat in plaats van uit water er zuiver water richting de Maas stroomt. De hoornwerken gelden als inspectiepunt waar de waterkwaliteit centraal staat. Tegelijkertijd vormt het natte filterlandschap ook het decor voor oefeningen van Defensie. Fort Crèvecoeur herleef als plek van ontmoeting van waaruit Defensie werkt aan een charmeoffensief. Vanuit de Waterspraak groeit het door tot een plek vol dynamiek. De twee voormalige kruithuizen krijgen een publieke bestemming. Ook is er ruimte voor nieuwe toevoegingen waaronder het nieuwe spuigemaal en de waterpoort op het fort.

fase 3 over de horizon

Wat als we bovenstrooms de vervuiling weten te temmen? Als microplastics, zink en PFAS termen uit het verleden zijn? Als de vizeo Dieze niet meer bestaat? Kortom als het ons lukt om te stoppen met vervuilen? Dan wordt Linie 2029 overbodig en kan deze worden geslecht of worden omgevormd voor de strijd tegen nieuwe wateruitdagingen. Wat vaststaat is dat het verhaal van de lijn in de Henriëttewaard, en de Zuidwaterlinie in het geheel, dynamisch genoeg is om nieuwe hoofdstukken aan toe te voegen.